

Prima instanță: (judecătoria Chișinău) R. Țurcanu,
Instanța de apel:(Curtea de Apel Chișinău) I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov

DECIZIE

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Galina Stratulat
Oleg Sternioală, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Pavlov Victor în interesele recurentului Stoica Olga,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Finansoft”, Stoica Olga și Stoica Igor cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, prin care s-a respins cererea apelantei Stoica Olga privind amânarea achitării plății taxei de stat și s-a restituit cererea de apel declarată de Stoica Olga,

c o n s t a t ă :

La 12 noiembrie 2016, Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Finansoft”, Stoica Olga și Stoica Igor solicitând încasarea în mod solidar din contul Societății cu Răspundere Limitată „Finansoft”, Stoica Olga și Stoica Igor în beneficiul Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni datorია derivată din contractul de credit nr. 2014/27 din 24 noiembrie 2014 în mărime de 826 948,08 lei și datorია derivată din contractul de credit nr. 2014/28 din 24 noiembrie 2014 în mărime de 949 667,66 lei și taxa de stat în suma de 50 000 lei, în total suma de 1 826 615,74 lei.

În motivarea acțiunii a reiterat că Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni a acordat Societății cu Răspundere Limitată „Finansoft” în baza contractului de credit nr. 2014/27 din 24 noiembrie 2014, un credit în suma de 900 000 lei cu termenul final de rambursare la 24 noiembrie 2017 și în baza contractului de credit nr. 2014/28 din 24 noiembrie 2014, un credit în valoare de 1 100 000 lei cu termenul final de rambursare la data de 24 noiembrie 2017.

Întru asigurarea executării în termen a creditelor bancare, Stoica Olga conform contractului de fidejusiune nr. 2014/27-F2 din 24 noiembrie 2014 și a contractului de fidejusiune nr. 2014/28-F2 din 24 noiembrie 2014, precum și Stoica

Igor conform contractului de fidejusiune nr. 2014/27-F1 din 24 noiembrie 2014 și a contractului de fidejusiune nr. 2014/28-F1 din 24 noiembrie 2014, în calitate de fidejutori, s-au obligat să execute în mod solidar și integral obligațiile debitorului, de rambursare a creditelor și achitarea dobânzilor, precum și altor plăți aferente conform contractului de credit nr. 2014/27 din 24 noiembrie 2014 și a contractului de credit nr. 2014/28 din 24 noiembrie 2014, în cazul în care debitorul nu și va onora obligațiile de plată.

Reclamantul susține că debitorul nu și-a onorat obligațiile contractuale privind rambursarea creditului, dobânzilor, cât și a plăților aferente acestora și astfel datoria totală față de Bancă conform contractului de credit nr.2014/27 din 24 noiembrie 2014 constituie suma de 826 948,08 lei, iar conform contractului de credit nr. 2014/28 din 24 noiembrie 2014, datoria Societății cu Răspundere Limitată „Finansoft” constituie suma de 949 667,66 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău din 24 ianuarie 2017, acțiunea înaintată de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni a fost admisă.

S-a încasat în mod solidar din contul Societății cu Răspundere Limitată „Finansoft”, Stoica Olga și Stoica Igor în beneficiul Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni datoria pentru contractul de credit nr. 2014/27 din 24 noiembrie 2014 în sumă totală de 826 948,08 lei și datoria pentru contractul de credit nr. 2014/28 din 24 noiembrie 2014, în sumă totală de 949 667,66 lei și taxa de stat în sumă de 50 000 lei, în total suma de 1 826 615,74 lei.

La 21 februarie 2017, Stoica Olga și Societatea cu Răspundere Limitată „Finansoft” au declarat apeluri nemotivate împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău din 24 ianuarie 2017.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2017, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Stoica Olga și Societatea cu Răspundere Limitată „Finansoft” și s-a comunicat Societății cu Răspundere Limitată „Finansoft” despre necesitatea prezentării apelului cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 37 500 de lei, iar apelantei Stoica Olga despre necesitatea prezentării dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 18 750 de lei și apelului motivat, ambilor fiind stabilit un termen până la 18 aprilie 2017, ora 10⁵⁰.

S-a explicat apelanților că în caz contrar cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu toate documentele anexate vor fi restituite.

La 14 aprilie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Finansoft” a depus apel motivat și, totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, invocând că se află în proces de insolvență din 27 martie 2017, conturile bancare ale societății sunt lipsite de surse financiare, iar de alte posibilități financiare nu dispune, din acest considerent este în imposibilitate de a achita taxa de stat.

La 18 aprilie 2017, Stoica Olga, reprezentată de avocatul Pavlov Victor a depus apel motivat și bonul taxei de stat în sumă de 150 lei, solicitând și scutirea parțială de la plata taxei de stat, invocând starea materială precară deoarece este pensionară, iar mărimea pensiei nu depășește suma de 1200 de lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2017, a fost admisă cererea apelantei Societății cu Răspundere Limitată „Finansoft” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

S-a scutit Societatea cu Răspundere Limitată „Finansoft” de la plata taxei de stat în mărime de 37 500 lei la declararea apelului.

S-a admis parțial cererea apelantei Stoica Olga cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și s-a scutit parțial apelanta Stoica Olga de la plata taxei de stat în mărime de 8 600 lei la declararea apelului.

Nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Stoica Olga, fiind obligată să achite restul plății taxei de stat în mărime de 10 000 de lei și s-a comunicat despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 10 000 lei până la 23 mai 2017, ora 11⁰⁰, totodată s-a explicat că în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Nefiind de acord cu soluția instanței, la 02 mai 2017, Stoica Olga, reprezentată de avocatul Pavlov Victor a declarat recurs.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2017 s-a respins recursul declarat de către Stoica Olga, și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2017.

La 10 august 2017 apelanta Stoica Olga a înaintat demers prin care a solicitat amânarea plății taxei de stat în mărime de 10000 de lei, până la examinarea cauzei în fond.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017 s-a respins cererea apelantei Stoica Olga privind amânarea plății taxei de stat și s-a restituit apelul declarat de Stoica Olga.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a reținut că, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței și anume nu a prezentat apelul motivat și dovada plății taxei de stat în mărime de 9500 de lei, în termenul stabilit de instanță.

La 07 noiembrie 2017 Pavlov Victor acționând în interesele recurentului Stoica Olga, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și transmiterea cauzei în instanța la etapa primirii apelului pe rol.

În motivare a reiterat că starea materială este precară, apelanta este pensionară și neangajată în câmpul munci, iar unica sursă de venit este pensia în mărime de 1200 lei, și astfel nu are posibilitatea să achite integral suma de 10000 lei.

Susține recurentul că prin soluția emisă instanța i-a încălcat dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, accesul liber la justiție prevăzut de art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art.6 din Convenție.

Prin referința depusă la 28 noiembrie 2017, Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni a pledat pentru respingerea recursului.

Referitor la termenul de declarare a recursului, instanța constată că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea la 10 octombrie 2017.

Potrivit prevederilor art 425 Cod de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul susține că a recepționat încheierea instanței de apel din 10 octombrie 2017, la 27 octombrie 2017.

Cererea de recurs a fost declarată la 07 noiembrie 2017, respectiv recursul este declarat în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017 din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit materialele dosarului rezultă că instanța de apel prin încheierea din 18 aprilie 2017 a admis parțial cererea apelantei Stoica Olga cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și a scutit parțial apelanta Stoica Olga de la plata taxei de stat în mărime de 8 600 lei fiind obligată să achite restul plății taxei de stat în mărime de 10 000 de lei.

Ulterior apelanta a achitat suma de 500 lei, iar pentru suma de 9500 a solicitat amânarea plății până la examinarea cauzei în fond, din motive financiare precare.

Instanța de apel examinând demersul l-a considerat neîntemeiat.

Analizând conținutul încheierii și motivele invocate în recurs, instanța de recurs consideră corectă soluția instanței de apel.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

Astfel, acest articol consfințește un „drept la o instanță“, în cadrul căruia dreptul de acces, și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, nu constituie decât un singur aspect.

Prin practica sa, CEDO de nenumărate ori a precizat că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975*), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashimgdane vs United Kingdom 28 mai 1985*).

Conform art.86 alin. (1) Cod de procedură civilă până la etapa dezbaterilor judiciare, judecătorul sau instanța judecătorească soluționează cererile părților privind amânarea sau eșalonarea plății taxei de stat ținând cont de situația lor materială. Dacă reclamantul nu a plătit în termen taxa de stat, instanța scoate cererea de pe rol.

Colegiul reține ca întemeiată concluzia instanței de apel prin care a respins demersul Olgăi Stoica cu privire la amânarea plății taxei de stat la depunerea cererii de apel și a restituit apelul din motiv că nu îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța dispune restituirea cererii de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Astfel, neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel în termenul stabilit de instanță, are ca efect pierderea unui drept procedural ce nu a fost exercitat în termenul legal imperativ, fără a aduce atingere dreptului subiectiv civil.

Instanța de recurs notează că, instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de Stoica Olga prin intermediul avocatului Pavlov Victor, deoarece apelantul neîntemeiat nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță.

Colegiul reține că, din momentul depunerii apelului nemotivat 21 februarie 2017 și până la data de 10 octombrie 2017, apelanta Stoica Olga a dispus de suficient timp pentru înlăturarea neajunsurilor în vederea punerii pe rol a apelului, iar solicitarea amânării taxei după admiterea demersului de scutire parțială de la plata taxei de stat nu are decât scopul tergiversării examinării cauzei.

De asemenea, în demersul de amânare a plății taxei de stat Colegiul constată că apelanta nu invocă careva motive și temeieri noi, însă indică același motive de fapt și de drept, care au fond indicate în cererea de scutire de la plata taxei de stat.

Prin urmare, în condițiile în care, recurentul nu a prezentat dovada plății taxei de stat până la 10 octombrie 2017, dată la care a fost stabilită examinarea apelului, Colegiul consideră justă și întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel declarată de Stoica Olga.

Așadar, soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că, ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță (cazul Van Hani versus Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Curtea Europeană a Dreptului Omului a evidențiat că accesul la justiție trebuie să fie asigurat în mod efectiv și eficace. Principiul accesului liber la justiție implică și respectarea termenelor în care justițiabilii își pot exercita drepturile lor procesuale.

Instanța de recurs consideră că prin restituirea cererii de apel recurentului nu i s-a îngădit accesul liber la justiție protejat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale.

Astfel, era obligația apelantului de a înlătura neajunsurile în termenul indicat de instanță având în vedere că este partea cointeresată în examinarea apelului.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Deci, apelantul neprezentând dovada plății taxei de stat în termenul stabilit a manifestat o iresponsabilitate față de indicațiile instanței, tergiversând examinarea procesului.

Potrivit jurisprudenței CtEDO comportamentul părților în procesul de judecată este foarte important, întrucât comportamentul acestora constituie un element obiectiv și de care trebuie să se țină cont pentru a se determina dacă a fost sau nu depășit termenul rezonabil prevăzut de art. 6 par. 1 din Convenție.

De asemenea, jurisprudența Curții spune că, ceea ce li se pretinde părților este o „diligență normală” în cadrul procesului de judecată, având drept scop finalizarea acestuia.

Atunci când constată că părțile nu au dat dovadă de o asemenea diligență, acest lucru reprezintă un element obiectiv, în favoarea statului-parte la Convenție.

În concluzie, Colegiul constată că instanța de apel a pronunțat o încheiere legală și temeinică, făcând o aplicare corectă a dispozițiilor art.369 alin.1) din Codul de procedură civilă și a art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate și nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

A respinge recursul declarat de Pavlov Victor în interesele recurentului Stoica Olga.

A menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Stoica Olga.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Galina Stratulat

judecători

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari